

شبیه ساز امتحان (پرسش و پاسخ و تست)

موضوع: وضعیت مسلمانان پس از پیامبر

هدف: سنجش تسلط بر رویدادهای تاریخی، پیام آیات و تحلیل چالش های عصر ائمه

این جزوه یک آزمون خودسنجی استاندارد و چالشی است که تمام نکات مهم این درس را می سنجد. پیشنهاد می کنم اول بدون نگاه کردن به کلید، خودت رو محک بزنی.

بخش اول: تعاریف و مفاهیم (کوتاه پاسخ)

۱. در لغت و ادبیات قرآنی، خطر «بازگشت به گذشته و آیین پیشین (جاهلیت)» پس از رحلت پیامبر (ص) با چه واژه های (در زبان عربی و آیه قرآن) بیان شده است؟
۲. **کعب الاحبار** چه کسی بود و چه نقشی در دربار معاویه داشت؟
۳. صحابی بزرگ پیامبر که در برابر توجیهاات کعب الاحبار برای ثروت اندوزی حاکمان ایستاد و آیه قرآن را فریاد زد، چه نام داشت؟

بخش دوم: جاهای خالی را پر کنید

۴. معاویه با بهره گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن (ع)، خلافت رسول خدا را به تبدیل کرد.
۵. اولین و مهم ترین چالشی که پس از رحلت پیامبر (ص) در زمینه فرهنگی پیش آمد، ممنوعیت احادیث پیامبر بود.
۶. در دوران حکومت بنی امیه و پس از آن، شخصیت های با تقوا و مورد اعتماد پیامبر منزوی شدند و طالبان و جایگاه و منزلت یافتند.

بخش سوم: صحیح یا غلط؟

۷. بنی عباس با شعار حمایت از اهل بیت روی کار آمدند و توانستند مسیر سلطنتی و ظالمانه بنی امیه را متوقف کنند. (ص / غ)

۸. در دوران ممنوعیت نگارش حدیث، شیعیان به دلیل اتصال به امامان معصوم (ع) تا حدود زیادی از خطر تحریف و جعل حدیث در امان ماندند.
(ص / غ)

۹. یزید، نوه گرامی پیامبر (ص) را به شهادت رساند اما در ظاهر احکام دین مانند نماز را رعایت می‌کرد و به آن‌ها احترام می‌گذاشت.
(ص / غ)

بخش چهارم: سوالات تشریحی و استدلالی

۱۰. سه مورد از نتایج نامطلوب «ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر (ص)» را نام ببرید.

۱۱. امیرالمؤمنین (ع) دلیل اصلی پیروزی شامیان (بنی‌امیه) بر کوفیان را در چه چیزی می‌دانستند؟

۱۲. کعب‌الاحبار برای توجیه احتکار طلا توسط حاکم اموی چه فتوایی داد و ابوذر در پاسخ به او به کدام آیه قرآن استناد کرد؟

بخش پنجم: تست‌های چهارگزینه‌ای (شبه کنکور)

۱۳. آیه شریفه «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ...» چه هشداري به مسلمانان می‌دهد؟

الف) هشدار درباره تحریف قرآن
ب) خطر بازگشت به ارزش‌های دوران جاهلیت

ج) هشدار درباره نفوذ یهودیان در دربار
د) قطع شدن وحی پس از پیامبر

۱۴. کدام مورد، از نتایج «تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت» نیست؟

الف) ساختن کاخ‌های بزرگ و مجلل توسط حاکمان

ب) منزوی شدن شخصیت‌های باتقوا و جهادگر

ج) تبدیل جامعه فداکار به جامعه‌ای راحت‌طلب و بی‌تفاوت

د) رواج حدیث‌نویسی آزادانه برای توجیه دربار

👉 پاسخ‌نامه (کلید سوالات)

کوتاه پاسخ:

۱. انقلاب بر اعقاب (انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ)

۲. از علمای یهودی تازه مسلمان که در دربار معاویه احادیث جعلی می‌ساخت (مثل برتری دادن شام بر مکه و توجیه غارتگری)

۳. جناب ابوذر.

جاهای خالی:

۴. سلطنت

۵. نوشتن (نگارش)

۶. قدرت - ثروت.

صحیح/غلط:

۷. غلط (دقیقاً همان روش سلطنتی بنی‌امیه را در ظلم به اهل بیت ادامه دادند)

۸. صحیح

۹. غلط (احکام خداوند مانند نماز را به بازی و مسخره می‌گرفت و آشکارا شراب می‌خورد)

تشریحی:

۱۰. الف) افزایش احتمال خطا، کم و زیاد شدن یا فراموشی حدیث. ب) فراهم شدن شرایط برای جاعلان حدیث جهت تحریف دین به نفع حاکمان. ج) محروم ماندن محققان از یک منبع مهم و دخالت دادن سلیقه شخصی در احکام دین

۱۱. فرمودند شامیان در راه باطل خود متحد و فرمان‌بردارند، اما شما (کوفیان) در راه حق متفرق و پراکنده هستید و نسبت به حق من بی‌اعتنایی می‌کنید.

۱۲. کعب گفت: حتی اگر خشت‌های خانه‌اش از طلا باشد، با پرداخت زکات واجب، دیگر تکلیفی ندارد. ابوذر آیه ۳۴ سوره توبه را خواند: «آنان که زر و سیم می‌اندوزند و در راه خدا انفاق نمی‌کنند، به عذابی دردناک بشارتشان ده.»

تست‌ها:

۱۳. گزینه ب

۱۴. گزینه د